

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γὰρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνεύουσας Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ ὁ τάλας, δεδοικὼς τὸ Κοιτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

■ «Κοινὸ Πάσχα» - «Ἐνωση Ἐκκλησιῶν»

Οἱ προθέσεις Φαναρίου καὶ Βατικανοῦ σὲ δύο σοβαρὰ ζητήματα* Μέρος Α΄

Τὶς προθέσεις τοῦ Φαναρίου καὶ τοῦ Βατικανοῦ σὲ δύο σοβαρὰ ζητήματα παρουσιάζουν μὲ ἐκτενὲς κοινὸ κείμενό τους στὴν γαλλικὴ ἔφημερίδα Le Figaro, στὶς 22 Ἀπριλίου 2023 (σελίς 17), ὁ Ἑλληνορθόδοξος Μητροπολίτης Γαλλίας Δημήτριος (Πλουμῆς) καὶ ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ναντέρ Ματιέ Ρουζέ (Matthieu Rouge).

Τὰ δύο ζητήματα πού ἔθεσαν οἱ δύο ἀξιωματοῦχοι εἶναι ὁ κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἐπιχείρηση ὑλοποίησής τους εἶναι βέβαιο, ὅτι θὰ προκαλέσει νέα προβλήματα στὴν ἤδη πληγωμένη ἐνότητα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ὡς εὐκαιρία ὑλοποίησης τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ὁ Μητροπολίτης Γαλλίας καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ναντέρ βλέπουν τὸ 2025, πού εἶναι ἡ ἐπέτειος τῶν 1700 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, κατὰ τὴν ὁποία ὀρίστηκε ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα, καὶ πού ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ θὰ ἑορτάσουν τὸ Πάσχα στὴν ἴδια ἡμερομηνία, 20 Ἀπριλίου.

Τὴν ἔνωση τῶν Παπικῶν μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία οἱ δύο κληρικοὶ τὴν τοποθετοῦν ἀργότερα, τὸ 2054, κατὰ τὴν 1000ετὴ ἐπέτειο ἀπὸ τοῦ Σχίσματος.

* * *

Στὸ κείμενο τοῦ Figaro, οἱ δύο κληρικοὶ γράφουν, μεταξύ ἄλλων, γιὰ τὸν κοινὸ ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα:

«Ένας διάλογος ἐπὶ τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ἔλαβε χώρα τὸ 2017 στὸ Χαλέπι, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Προτάθηκε τότε νὰ ἐπανέλθουν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ στὶς ἀρχές τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας, δηλαδή νὰ ἐορτάζεται τὸ Πάσχα τὴν Κυριακὴ, πὺν ἀκολουθεῖ τὴν πρώτη πανσέληνο μετὰ τὴν ἑαρινὴ ἰσημερία, πὺν βασιίζεται στὸν μεσημβρινό, πὺν διέρχεται ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ πρόταση θὰ ἐπετύγχανε μία ἡμερομηνία τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα, πὺν δὲν θὰ ἦταν οὔτε αὐτὴ τῶν καθολικῶν καὶ τῶν προτεσταντῶν, οὔτε τῶν ὀρθοδόξων, ἀποφεύγοντας ἔτσι τὴν εὐθυγράμμιση ἑνὸς μέρους τῶν χριστιανῶν στὸ καλαντάρι τῶν ἄλλων. Μία τέτοια ἀπόφαση θὰ προκαλοῦσε βεβαίως ἀναστάτωση στοὺς χριστιανούς, πὺν ἔχουν ἤδη τὸ προγραμματισμένο ἡμερολόγιό τους, ἀλλὰ θὰ συνιστοῦσε ἓνα ἐξαιρετικὸ σημεῖο ἐνότητας, εὐεργετικὸ κατ' ἀλήθεια γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου ὅλου».

Υπονοεῖται ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοὶ προσδιορίζουν τὸ Πάσχα μετὰ τὸ παλαιό-ιουλιανὸ ἡμερολόγιο, ἐνῶ οἱ καθολικοὶ καὶ οἱ προτεστάντες μετὰ τὸ διορθωμένο γρηγοριανό, τὸ ὁποῖο προτείνουν νὰ ἐφαρμοστῆ καὶ στὸν νέο προσδιορισμὸ τοῦ Πάσχα.

* * *

Ὅλη ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τηρεῖ μέχρι σήμερα τὸν σύμφωνα μετὰ τὸν Κανόνα τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθορισμὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν πανσέληνο τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας κατὰ τὸ ἰουλιανὸ ἡμερολόγιο, πὺν τότε ἴσχυε.

Σημειώνεται ὅτι οἱ σλαβικὲς ἐκκλησίες τηροῦν τὸ ἰουλιανὸ ἡμερολόγιο καὶ στὶς ἀκίνητες ἑορτές, ὅπως λ.χ. στὰ Χριστοῦγεννα, καὶ ἔχουν μετὰ τὶς ὑπόλοιπες, πὺν ἀκολουθοῦν τὸ διορθωμένο γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο, ὅπως μετὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, 13 μέρες διαφορά.

Ένας ἀπὸ τοὺς λόγους πὺν οἱ σλαβικοὶ Ὁρθόδοξοὶ δὲν ἐπιθυμοῦν κοινὸ ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα μετὰ τοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς εἶναι καὶ διότι δὲν θέλουν νὰ συγχέονται μετὰ τοὺς οὐνίτες. Ἡ Οὐνία ἀποτελεῖ προσηλυτιστικὸ ἐπινόημα τῶν ἰησοῦιτῶν σὲ βάρος κυρίως τῶν Σλαβῶν Ὁρθοδόξων, ἀφοῦ οἱ οὐνίτες κληρικοὶ εἶναι ρωμαιοκαθολικοὶ μετὰ ἓνδυμα ὀρθοδόξου κληρικοῦ.

Τὸ 1977 καὶ σὲ συνέδριο τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὴν Γενεύη, μετὰ σκοπὸ τὸν καθορισμὸ κοινῆς Κυριακῆς ἑορτασμοῦ τοῦ χριστιανικοῦ Πάσχα ἀπὸ ὅλους τοὺς χριστιανούς ὁ καθη-

γητής Αστρονομίας και ἀκαδημαϊκός κ. Γεώργιος Κοντόπουλος πρότεινε «ὁ ὑπολογισμός τῆς ἡμερομηνίας ἑορτασμοῦ τοῦ Ὁρθοδόξου Πάσχα νὰ διορθωθεῖ τὸ ταχύτερο δυνατό».

Ὡς ἓνα ἀστρονομικὸ πρόβλημα ποὺ χρήζει διόρθωσης ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους θεωροῦν τὸν καθορισμὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα (καὶ) οἱ παλαιότεροι Ἕλληνες ἀστρονόμοι Δημ. Αἰγινίτης, Δημ. Κωτσάκης, Δημ. Κατοῆς καὶ Κων. Χασάπης.

Πάντως ἢ τυχὸν μονομερῆς καὶ χωρὶς προηγούμενη συνεννόηση μὲ τὶς ἄλλες τοπικὲς Ἐκκλησίες συμφωνία τοῦ Φαναρίου γιὰ **κοινὸ ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα** μὲ τοὺς καθολικοὺς καὶ τοὺς προτεστάντες θὰ προκαλέσει νέα ἀναταραχὴ στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ ἐπισήμαναν καὶ στὸ κοινὸ κείμενό τους οἱ δύο προαναφερθέντες κληρικοὶ καὶ τὸ εἶχε σαφῶς διατυπώσει ὁ μακαριστὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Δημήτριος τὸ 1974, ὅταν πρότεινε τὸν καθορισμὸ «σταθερᾶς Κυριακῆς διηλεκῶς ἀπὸ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἑνὸς χριστιανικοῦ Πάσχα ὑφ' ἀπάντων τῶν ἀνὰ τὴν Οἰκουμένη Χριστιανῶν», μετὰ ὅμως «**πρῶτον πανορθόδοξον καὶ δεύτερον παγχριστιανικὴν συμφωνίαν**».

* * *

Ἄν τὸ θέμα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μπορεῖ νὰ προκαλέσει περαιτέρω ἀναστάτωση στὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ θέμα τῆς ἐνώσεως μὲ τοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς θὰ εἶναι τὸ **καίριο πλήγμα** σὲ αὐτήν. **Στὸ** κοινὸ κείμενό τους οἱ δύο κληρικοὶ τονίζουν, ὅτι τὸ βῆμα **τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα** «**θὰ** μπορούσε νὰ εἶναι τὸ **ξεκίνημα** τῶν νέων διαδρομῶν πρὸς τὴν πλήρη ἐνότητα, ποὺ δὲν εἶναι ἀνέφικτη, οὔτε κατὰ ἀνθρώπινη ἄποψη».

Καὶ συνεχίζει τὸ κείμενο:

«Ὁ ἓνας ἀπὸ ἐμᾶς (Σημ. γρ. Δὲν ἀναφέρεται ποιὸς) εὐχεται τὴν πλήρη ἐνότητα γιὰ τὸ 2054 –δὲν μένουν παρὰ 31 χρόνια γιὰ νὰ προετοιμασθεῖ– προκειμένου νὰ κλείσει καταλλήλως ἢ δυσάρεστη “παρένθεση” τῶν χιλίων ἐτῶν τοῦ μεγάλου σχίσματος. **Ὁ** ἄλλος (Σημ. γρ. Οὔτε αὐτοῦ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα) ἀναφέρει, ὅτι **ἓνα καλὸ πρῶτο βῆμα** θὰ ἦταν ὁ **κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα ἀπὸ τὸ 2025 καὶ μετὰ**. **Στις** κοινότητές μας σὲ αὐτοὺς ποὺ ἡγοῦνται στὶς Ἐκκλησίες μας λέμε μὲ μία καρδιά στὸ φῶς τοῦ Πάσχα: **“Δὲν φοβούμεθα γιὰ αὐτὸ τὸ μεγάλο καὶ ὁμορφοβῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ γιὰ νὰ μαρτυρήσουμε τὴν Ἀνάσταση!”**».

* * *

Σημειώνεται, ότι ο Ἐπίσκοπος τῆς Ναντέρ Ματιέ Ρουζέ εἶναι 57 ἐτῶν, προέρχεται ἀπὸ ἀρχοντική οἰκογένεια – ἢ μητέρα του ἦταν συνεργάτιδα τοῦ Ρομπέρ Σουμάν –, καὶ ἔχει ἀναλάβει τὴν εὐθύνη τῆς ἀνάκαμψης τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας στὶς συνειδήσεις τῶν Γάλλων καὶ ὄχι μόνο, μετὰ τὰ τόσα ἀρνητικὰ πού ἔχουν συσσωρευτεῖ σὲ βάρος τῶν κληρικῶν τῆς.

Πρὸς τοῦτο ἔγραψε τὸ βιβλίο «*L' Eglise n' a pas dit son dernier mot: petit traité d' antidéfaitisme catholique*», Paris, Robert Laffont, 2014 (Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει πεῖ τὴν τελευταία τῆς λέξη: μικρὸ ἐγχειρίδιο κατὰ τῆς ἠττοπάθειας τῶν καθολικῶν).

Στὴν μεθόδευση ἀνάκαμψης τῆς Ρ/Κ Ἐκκλησίας ἐντάσσονται καὶ οἱ προτάσεις πού συνυπογράφει μὲ τὸν Γαλλίας. **Ο** Μητροπολίτης Γαλλίας Δημήτριος Πλουμῆς εἶναι καλὸς κληρικός, πού, φυσικά, ὑπακούει στὸ Φανάρι.

* * *

Ἡ βεβαιότητα περὶ τῆς ἄρσης τοῦ σχίσματος τὸ 2054 ἀπὸ τοὺς δύο κληρικούς προκαλεῖ ἔντονο προβληματισμό, διότι τὸ κοινὸ κείμενο ἀσφαλῶς ἐγράφη μὲ τὴν ἔγκριση τῶν προϋσταμένων τους, τοῦ Πάπα Φραγκίσκου καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

Καὶ ὁ μὲν Πάπας εἶναι ἀπόλυτος μονάρχης, πορεύεται μὲ τὰ δόγματα τοῦ Πρωτείου καὶ τοῦ Ἀλαθήτου καὶ μπορεῖ νὰ μεθοδεύει καὶ νὰ πράττει κατὰ τὸ δοκοῦν.

Στὴν Ὁρθοδοξία ὑπάρχει ἄλλη ἐκκλησιολογία. Μπορεῖ ὁ σημερινὸς Πατριάρχης νὰ ἐπιδιώκει νὰ τὴν ἀλλάξει, ὅμως δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο. **Σ**ημειώνεται, ὅτι σήμερα τὸ Φανάρι ἔχει ἀπὸ παγωμένες ἕως ἐχθρικές σχέσεις μὲ τὶς δέκα ἀπὸ τὶς 14 τοπικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες (Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Μόσχας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Πολωνίας, Ἀλβανίας καὶ Τσεχίας – Σλοβακίας).

Σχόλιο:

Ἀνώνυμος εἶπε...

Τὸ συμπέρασμά μου ἀπὸ τὸ παρὸν ἄρθρο εἶναι ὅτι τὰ ὅσα ἔχουν γράφει γιὰ τὸ τί ἀναμένεται τελικὰ νὰ γίνῃ τὸ 2025 ἦταν μᾶλλον ὑπερβολικά. **Υ**πάρχει μὲν πρόθεση ἀπὸ κάποιους, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὸ κείμενο τὰ ἀντικειμενικὰ ἐμπόδια φαίνονται μᾶλλον ἀνυπέρβλητα. **Ἀ**ληθινὰ εὐχομαι νὰ ἐπαληθευτοῦν

οί προβλέψεις του ἄρθρου αὐτοῦ καὶ γράφω εὐχομαι διότι δὲν λησμονῶ, ὅτι τὸ 1965 ἡ ἄρση τῶν ἀναθεμάτων ἔγινε μονομερῶς, χωρὶς προηγούμενη Πανορθόδοξη συμφωνία, μεταξὺ Φαναρίου καὶ Ρώμης καὶ κατόπιν ἀποτέλεσε σταδιακὰ *de facto* γεγονός γιὰ ὅλους. Δυστυχῶς μὲ ἓνα ἀνάλογο τρόπο ἔχουν συντελεστεῖ καὶ ἄλλα δυσμενῆ γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία γεγονότα. Ἐὰν λάβουμε ὑπόψη μας ὅτι ἱστορικά, ἐν τοῖς πράγμασι, ὑπῆρξε καὶ αὐτὴ ἡ μέθοδος, καλὸ θὰ εἶναι νὰ ὑπάρχει πάντα εὐσεβῆς ἐγρήγορση, ἄλλωστε δὲν μᾶς διαφεύγει τὸ γεγονός, ὅτι ἐκ μέρους κάποιων θεολογικῶν φωνῶν ἔχει ἀκουστεῖ ἡ ἀποψη, ὅτι ἡ θεραπεία τοῦ Σχίσματος τοῦ 1054 μ.χ. πρέπει νὰ γίνῃ μεταξὺ Ρώμης καὶ Φαναρίου, ὅπως καὶ ἄρχισε.

28 Ἀπριλίου 2023

(*) Περιοδ. «Θεοδομία», τεύχος 2 / Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2023, σελ. 224-228. Τοῦ Γιώργου Παπαθανασόπουλου. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.